

İÇİNDEKİLER

2. BASIYA ÖNSÖZ.....	
III	
İÇİNDEKİLER	
...V	
KISALTMALAR.....	XV
§1. SİGORTA KAVRAMI, SİGORTA HUKUKUNUN KONUSU VE KAYNAKLARI.....	1
I. SİGORTANIN TANIMI VE UNSURLARI.....	1
II. SİGORTANIN ORTAYA ÇIKIŞI VE GELİŞİMİ	1
III. SİGORTA SİSTEMİ	4
IV. SİGORTANIN İŞLEVLERİ	5
V. SİGORTACILIĞIN TEMEL ÖZELLİKLERİ	6
1.Sigortacılık, Bilimsel ve Teknik Esaslara Dayanan Bir Faaliyettir... 6	
2.Sigortacılık, Yasal Olarak Düzenlenmesi ve Denetlenmesi Zorunlu Olan Bir Faaliyettir	7
3. Sigortacılık, Ulusal Sınırları Aşan Bir Faaliyettir	10
VI. SİGORTAYI SOSYAL SİGORTADAN AYIRAN UNSURLAR	10
VII. SİGORTA HUKUKUNUN KONUSU VE KAYNAKLARI	11
1. Sigorta Hukukunun Konusu.....	11
2. Sigorta Hukukunun Kaynakları	12
2.1. Sigorta Hukuku Mevzuatı	12
2.2. Sigorta Genel Şartları.....	13
§2. SİGORTACILIK FAALİYETLERİNİN DÜZENLENMESİ VE DENETLENMESİ	15
I.SİGORTA ŞİRKETLERİNİN KURULMASINA İLİŞKİN ESASLAR	15
..15	
1. Tip Sınırlandırılması	16
2. Faaliyet Alanının Sınırlandırılması	16
3. Branş Sınırlaması	17
II.SİGORTA ŞİRKETLERİNİN KURULMASINDAN ÖNCE ALINMASI GEREKEN İZİN KOŞULU	18
III. ŞİRKETLERİN SAHİP OLMASI GEREKEN ÖZELLİKLER	20
1. Kurucuların Sahip Olması Gereken Özellikler	20
2. Hisse Senetlerinin Özelliği.....	22
3. Sermaye Tutarına İlişkin Düzenleme.....	22
4.Holding Bünyesinde Faaliyet Gösterecek Sigorta Şirketlerinde Aranacak Özellikler.....	23
5.Kooperatif Esasına Göre Yapılan Şirketlerin Sahip Olması Gereken Özellikler	23
6. Yabancı Sigorta Şirketlerine İlişkin Düzenleme	24
IV.SİGORTA ŞİRKETLERİNİN FAALİYETE GEÇMESİNE İLİŞKİN ESASLAR.....	24
24	
1. Ruhsat Alınmasına İlişkin Koşulların Değerlendirilmesi	24
2.Şirketin Kurulmasından İtibaren Bir Yıl İçerisinde Ruhsat Başvurusunda Bulunulmasının Zorunlu Olması	25
3. Ruhsat Başvurularının Değerlendirilmesindeki Esaslar.....	25
V.SİGORTA ŞİRKETLERİNİN ÇALIŞMA ESNASINDA KONTROLÜ	

.....	27
1. Şirketlerin Uymakla Yükümlü Olduğu Esaslar	27
1.1. Teknik Karşılık ve Teminat Ayırma Yükümlülüğü.....	27
1.2. Şirket Hesaplarının Tutulması, Denetimi ve İlanına İlişkin Esaslar	28
1.3. Aktif Azaltıcı İşlem Yasağı	30
1.4. İntifa ve Oy Haklarına İlişkin Esaslar	31
1.5. Esas Sözleşme Değişiklikleri.....	32
1.6. İç Kontrol Sisteminin Kurulması.....	33
2. Çalışma Esnasında Denetim Yetkisi	34
2.1. Genel Olarak.....	34
2.2. Şirketin Mali Bünyesinin Güçlendirilmesi	34
3. Sigorta Sözleşmesine İlişkin Yetkiler	38
3.1. Sigorta Genel Şartlarının Düzenlenmesine İlişkin Esaslar	38
3.2. Tarife ve Teminat Tutarlarının Belirlenmesine İlişkin Esaslar	40
VI.SİGORTA ŞİRKETLERİNİN SONA ERMESİNDE DENETİM YETKİSİ	41
1. Tasfiye, Birleşme, Devir, Portföy Devri ve İflas	42
2. Ruhsatın İptali	43
3. Ruhsat İptaline İlişkin SK m. 7 Düzenlemesi.....	44
§3. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN TANIMI, ÖZELLİKLERİ, KURULMASI, TARAFLARI VE UNSURLARI.....	47
I.SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN TANIMI, UNSURLARI VE ÖZELLİKLERİ.....	48
1. Tanım	48
2.Özellikleri.....	49
3. Uygulanacak Hükümler.....	49
4. Sözleşmenin Unsurları	49
4.1. Sigortanın Konusu	49
4.2. Riziko	50
4.2.1. Kavram.....	50
4.2.2. Sigortalanan Riziko.....	50
II. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN KURULMASI	52
1. Genel Olarak	52
2. Sözleşmenin Temsilci Vasıtasıyla Akdedilmesi.....	53
3. Sigorta Sözleşmelerinin Aracılar Vasıtasıyla Kurulması	55
3.1. Sigorta Acentesi	57
3.1.1. Tanım.....	57
3.1.2. Türleri	58
3.1.3. Sigorta Acentelerinin Denetimi	58
3.1.3.1. Faaliyete Başlamada Denetim	58
(i) Genel Olarak.....	58
(ii)Sigorta Acenteliği İzni (Uygunluk Belgesi)Verilmesi.....	60
3.1.3.2. Faaliyet Sırasında Denetim.....	60
(i) Şube açma.....	61
(ii) Başka işle iştigal yasağı	61
3.1.3.3. Acentelik İlişkinin Esasları	61
(i)Acentelik sözleşmesi ve acentelik yetkisi verilmesi	61

(ii)Acentenin sigorta poliçesi düzenleme ve prim tahsil etme yetkisi	62
(iii) Acentenin diğer yetkileri	63
(iv)Sigortacının hak sahibine yapması gerekenödeme yi acenteye yapması	64
(v)Sigorta acentesinin diğer yükümlülükleri ...	64
(vi) Acentenin ücret (komisyon) hakkı	65
(vii)Acentelik ilişkisinin sona ermesinin sonuçlarına ilişkin SK düzenlemeleri	66
(a)Yapılmış ve kısa sürede yapılacak işleriçin komisyon hakkı	66
(b)Denkleştirme (portföy tazminatı) talephakkı	67
3.2. Sigorta / Reasürans Brokeri	68
3.2.1. Tanım.....	68
3.2.2. Faaliyete Başlamada Denetim	69
3.2.2.1. Ruhsat Koşulları	69
3.2.2.2. Ruhsat Verilmesi	72
3.2.2.3. Yurt Dışında Kurulu Brokerler	72
3.2.3. Faaliyet Esnasında Denetim.....	73
3.2.4. Ruhsat İptali.....	74
3.2.5. Brokerin Müşteri (Olası Sigorta Ettiren / Sigortacı) ile ilişkisi	75
3.2.6. Broker ile Sigortacı / Reasürör Arasındaki İlişki	77
III. SİGORTA TÜRLERİ	78
1. TTK Uyarınca Sigorta Sözleşmelerinin Sınıflandırılması	78
2. Doktrinde Yapılan Sınıflandırmalar	80
2.1. Zarar Sigortası - Meblağ Sigortası	80
2.1.1. Zarar Sigortaları.....	80
2.1.2. Meblağ Sigortaları	81
2.2. Zorunlu Sigorta - İsteğe Bağlı Sigorta	82
2.3. Malvarlığı Sigortaları - Şahıs Sigortaları	82
IV. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN TARAFLARI VE İLGİLİLER.....	83
1. Sözleşmenin Tarafları	83
1.1. Sigortacı	83
1.2. Sigorta ettiren	83
2. İlgililer	84
2.1. Hayat Sigortalarında	84
2.1.1. Sigortalı (Riziko Şahsı).....	84
2.1.2. Lehtar (Sigortadan Yararlanacak Şahıs)	85
2.2. Zarar Sigortalarında.....	86
2.2.1. Sigortalı.....	86
2.2.2. İpotekli Alacaklı.....	86
2.2.3. Zarar Gören	87
2.2.4. Sınırlı Aynı Hak Sahibi	87
V. ZORUNLU SİGORTALAR	88
1. Sözleşme Yapılması Zorunluluğu	88
2. Sözleşmenin Türkiye’de Yapılması Zorunluluğu ve İstisnaları	90
3. Zorunlu Sigorta Sözleşmelerinin Kurulmasının Denetlenmesi	91
4. Güvence Hesabı	92
VI. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN ÖZEL GÖRÜNÜM BİÇİMLERİ	94
1. Abonman Sözleşmesi.....	94
2. Geçici Sigorta Himayesi	95

3. Birleştirilmiş Sözleşmeler	95
4. Geçmişe Etkili Sigorta Sözleşmeleri.....	96
§4. SİGORTA SÖZLEŞMESİNDE TARAFLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ	97
I. TARAFLARIN SÖZLEŞMENİN KURULMASINDAN ÖNCEKİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ	97
1. Sigortacının Bilgilendirme (Aydınlatma) Yükümlülüğü	97
1.1. Bilgilendirme ve Aydınlatma Terimlerinin Anlamı	97
1.2. Sözleşmelerde Bilgilendirme Yükümlülüğü	97
1.3. Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirme Yükümlülüğünün Düzenlenmesine Dair Bazı Hususlar	98
1.3.1. Terim Meselesi.....	98
1.3.2. Uzaktan İletişim Araçları Kullanılarak Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri.....	99
1.3.3. Özel Sağlık Sigortası Sözleşmeleri	100
1.3.4. Düzenleme Sorunları ve Çözümü	102
1.4. Bilgilendirme Yükümlüsü	103
1.5. Bilgilendirme Muhatabı	104
1.5.1. Sözleşmenin Akdinden Önce	104
1.5.2. Sözleşmenin Akdinden Sonra	104
1.6. Bilgilendirmenin Kapsamı.....	104
1.6.1. Sözleşme Öncesi	104
1.6.2. Sözleşme Süresince.....	106
1.7. İfa Şekli	106
1.7.1. Sözleşme Öncesi	106
1.7.2. Sözleşme Süresince.....	108
1.8. İfa Zamanı	109
1.8.1. Sözleşmenin Akdinden Önce	109
1.8.2. Sözleşmenin Akdinden Sonra	109
1.9. Yükümlülüğün İhlali	110
1.9.1. SSBİLY Düzenlemesi.....	110
1.9.2. TTK Düzenlemesi	110
1.9.2.1. Sigorta Ettirenin Hangi Halde İtiraz Edebileceği	112
1.9.2.2. Ondört Günlük Sürenin Ne Zaman İşlemeye Başlayacağı.....	113
1.9.2.3. İtirazın Şekli	113
1.9.2.4. Süresinde İtiraz Edilmesinin Anlamı ve Sonucu	113
1.9.2.5. Süresinde İtiraz Edilmemesinin Anlamı ve Sonucu	115
1.9.3. Bazı Kararlar	116
2. Sigorta Ettirenin Sözleşme Öncesi İhbar Görevi.....	122
2.1. Genel Olarak Sözleşme Öncesi İhbar Görevi ve Yerine Getirilmesi	124
2.2. İhbar Görevinin Yükümlüsü	124
2.3. İhbarın Muhatabı	124
2.4. İhbarın Yapılması Gereken Zaman.....	125
2.5. İhbarın İçeriği	125
2.6. İhbarın Yöntemi	127
2.7. Sözleşme Öncesi İhbar Görevinin İhlali ve Yaptırım Sistemi	129

2.7.1. Yaptırım Sistemi	133
2.7.1.1. Sigortacının İhlalin Varlığını Rizikonun Gerçekleşmesinden Önce Öğrenmesi.....	133
(i) Genel Olarak.....	133
(ii)Hayat Sigortası Sözleşmelerinde Özel Düzenleme	135
2.7.1.2. Rizikonun Gerçekleşmesinden Sonra İhlalin Öğrenilmesi	135
(i) Kasten İhlalin Tespiti Halinde	136
(ii)İhlalin Kasten Gerçekleştirilmediğinin Tespiti Halinde.....	137
2.7.2. Yaptırımın Uygulanamayacağı İhtimaller	137
2.7.2.1. Cayma Hakkının Kullanılmasından (Yaptırımın Uygulanmasından) Açıkça veya Zımnın Vazge-çilmişse	138
2.7.2.2. Caymaya Yol Açan İhlale Sigortacının Yol Açması	138
2.7.2.3. Sigortacı, Sorularından Bazıları Cevapsız Bırakıldığı Hâlde Sözleşmeyi Yapmışsa	139
II. TARAFLARIN SÖZLEŞMENİN KURULMASINDAN SONRAKİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ	141
1. Sigortacının Poliçe Düzenleme ve Verme Yükümlülüğü	141
2. Sigorta Ettirenin Yükümlülükleri	142
2.1. Prim Ödeme Borcu	143
2.1.1. Ödeme Zamanı, Şekli ve Yeri	143
2.1.2. Primin Ödenmemesinin Sonuçları	146
2.1.2.1. Primin veya İlk Taksitinin Ödenmemesinin Sonuçları.....	146
2.1.2.2. Primin Sonraki Taksitlerinin Ödenmemesinin Sonuçları.....	147
2.1.2.3. Hayat Sigortası Sözleşmelerinde Sonraki Primin Ödenmesinde Temerrüdün Sonuçları	149
(i)Sigorta Sözleşmesinden Ayrılma (TTK m.1500).....	149
(ii)Sigorta Ettirenin Sigortacıdan Ödünç İsteme Hakkı (TTK m. 1501)	150
(iii)Prim Ödemeden Muaf Sigorta (TTK m.1502).....	150
2.2. Rizikoyu Ağırlaştırılmama Görevi	152
2.2.1. Rizikonun Ağırlaştırıldığını İhbar Görevi	152
2.2.2. Yaptırıma İlişkin Hükümler	153
2.2.2.1. Genel Olarak	153
(i)İhlalin Rizikonun Gerçekleşmesinden Önce Öğrenilmesi	153
(ii)İhlalin Rizikonun Gerçekleşmesinden Sonra Öğrenilmesi	154
2.2.2.2. Hayat Sigortası Sözleşmelerinde Yaptırım	155
III. TARAFLARIN RİZİKONUN GERÇEKLEŞMESİNDEN SONRAKİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ	157
1. Sigorta Ettirenin Yükümlülükleri	157
1.1. Rizikonun Gerçekleştiğini İhbar Görevi.....	157
1.1.1. İhbarın Yükümlüsü	157
1.1.2. İhbarın Süresi.....	157

1.1.3. Görevin İhlalinin Yaptırımı	157
1.2. Bilgi Verme ve Araştırma Yapılmasına İzin Verme Yükümlülüğü	158
1.3. Zararı Önleme, Azaltma ve Sigortacının Rücu Haklarını Koruma Yükümlülüğü	159
2. Sigortacının Ödeme Yapma Borcu.....	160
2.1. Genel Olarak	160
2.2. Himaye Borcunun Genel Sınırları	161
XII Sigorta Hukuku	
2.2.1. Sigorta Bedeli	161
2.2.1.1. Kavram	161
2.2.1.2. Sigorta Bedelinin Belirlenmesi	161
2.2.2. Sigorta Değeri.....	162
2.2.3. Sigorta Zararı	162
2.2.4. Aktif Zarar Sigortalarında Sigorta Değerinin Belirlenme-sinde Özel Durum (Takseli Sigorta) ve Sigorta Bedelinin Sigorta Değerine Eşit Olmamasının Sonuçları	163
2.2.4.1. Takseli Sigorta.....	163
2.2.4.2. Menfaat Değeri Altında Sigorta (Eksik sigorta).....	164
2.2.4.3. Aşkın Sigorta	165
2.3. Teminat Kapsam ve Koşullarının Belirlenmesi	166
2.4. Sigortacının Tazminat veya Bedel Ödeme Borcunu İfa Zamanı	167
2.5. İspat Yükünün Dağılımı	169
2.6. Sigortacının Ödeme Yapma Borcunun İfasında İzlenen Usul	172
2.7. Rizikonun Gerçekleşmesindeki Kusurun Sigortacının Ödeme Yapma Borcuna Etkisi	173
2.8. Türk Ticaret Kanununda Zamanaşımı Düzenlemesi	176
2.8.1. Genel Olarak	176
2.8.2. TTK'nun 1420. ve TTK 1482. Maddelerinin Uygulama Alanının Belirlenmesi	178
2.8.2.1. İki Yıllık Zamanaşımı Süresinin Uygulanacağı Taleplerin Kapsamının Belirlenmesi.....	178
2.8.2.2. Altı ve On Yıllık "Üst" Zamanaşımı Sürelerinin Uygulama Alanının Belirlenmesi.....	178
2.8.3. Zamanaşımı Sürelerinin Başlamasına İlişkin Esaslar ..	180
2.8.3.1. İki Yıllık Zamanaşımı Süresinin Başlama Anının Belirlenmesi.....	180
2.8.3.2. Altı Yıllık Zamanaşımı Süresinin Başlaması..	181
2.8.3.3. Sorumluluk Sigortalarında On Yıllık Üst Sürenin Başlamasına İlişkin Esaslar	181
2.8.4. Sorumluluk Sigortalarında İki ve On Yıllık Süreler Arasındaki İlişki.....	182
2.8.5. Zamanaşımı Süresinin İşlemesine ve Sona Ermesine İlişkin Esaslar.....	182
2.8.5.1. Zamanaşımının Durması.....	182
2.8.5.2. Zamanaşımının Kesilmesi	183
§5. BİR DEN ÇOK SİGORTA.....	185
I. Müşterek Sigorta.....	185
II. Çifte Sigorta.....	186
III. Kısmi Sigorta.....	188
§6. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ	191

I. Sigorta Sözleşmesinin Süresinin Sona Ermesi.....	191
II. Tarafların Anlaşarak Sözleşmeyi Sona Erdirmesi (İkâle).....	191
III. Rizikonun Gerçekleşmesi	191
IV. Tarafların Acze Düşmesi (TTK. m 1417)	192
V. Sigortacının İflas Etmesi	193
§7. SİGORTACININ KANUNİ HALEFİYETİ.....	195
I. Sigortacının Kanuni Halefiyeti ve Amacı	195
II. Halefiyet Şartları.....	196
1. Sigorta Tazminatının Ödenmiş Olması	196
2.Sigortalının Gerçekleşen Zarardan Dolayı Sorumlulara Karşı DavaHakkına Sahip Olması	198
III.Kanuni Halefiyete Dayanan Rücu Hakkının, Hakkın İleri SürülebileceğiKişi (Hakkın Muhatabı) Bakımından Sınırlandırılması	203
IV.Sigortalının Bakiye Zararı İçin Tazminat Talep Hakkını Koruması	203
V.Rücu Hakkının Sigortalı Aleyhine Kullanılıp Kullanılamayacağı So- runu	205
VI. Düzenlemenin Emredici Niteliğinin Anlamı	206
VII. Sorumluluk Sigortalarında Sigortacının Kanuni Halefiyeti	207
§8. SİGORTA TAHKİMİ	209
I. Sigortacılık Tahkimine Başvuru Koşulları.....	209
II. Sigorta Tahkimine Başvurunun Gerçekleştirilmesi	210
III.İnceleme ve Tahkim Yargılamasının Yapılmasına İlişkin Esaslar ...	210